

1.03 Kratki znanstveni prispevek

UDK 27-726.3(497.434)"1753/1771"

Prejeto: 30. 8. 2010

Jure Volčjak

univ. dipl. zgodovinar, Arhiv Republike Slovenije, Zvezdarska 1, SI-1127 Ljubljana
e-pošta: jure.volcjak@gov.si

Dušni pastirji v Beli krajini med letoma 1753 in 1771

IZVLEČEK

Prispevek poskuša ponovno odkriti že zdavnaj pozabljene življenjske poti belokranjskih duhovnikov, delujočih v času prvega goriškega nadškofa Karla Mihaela Attemsa. Članek je treba brati kot dopolnilo in v nekaterih pogledih nadgradnjo članka Bela krajina v vizitacijskih zapisnikih goriškega nadškofa Karla Mihaela Attemsa (1752–1774) v pričujoči številki Kronike. Pri sestavi biogramov so nam bili v pomoč vizitacijski zapisniki, ki se hranijo v Nadškofijskem arhivu v italijanski Gorici, ordinacijski zapisniki iz videmskega in goriškega Nadškofijskega arhiva, številne matične knjige iz ljubljanskega Nadškofijskega arhiva ter tudi nekateri objavljeni arhivski viri.

KLJUČNE BESEDE

duhovniki, biogrami, Bela krajina, Črnomelj, Metlika, Podzemelj, Semič, Vinica

ABSTRACT

PASTORS IN WHITE CARNIOLA BETWEEN 1753 AND 1771

The paper seeks to recall the long forgotten lives of White Carniolan priests who worked during the episcopacy of the first Archbishop of Gorizia, Karl Michael Attems. The paper ought to be viewed as a supplement and, in some respects, an upgrade to the article on White Carniola in visitation minutes of the Archbishop of Gorizia, Karl Michael Attems (1752–1774) featured in the current volume of Kronika. The composition of biograms drew heavily on the visitation minutes housed by the Archdiocesan Archives of Gorizia, ordination minutes from the Archdiocesan Archives of Udine and Gorizia, numerous civil registers from the Archdiocesan Archives of Ljubljana, and a number of other published archival sources.

KEY WORDS

priests, biograms, White Carniola, Črnomelj, Metlika, Podzemelj, Semič, Vinica

Uvod

Belokranjske župnije so bile že zelo zgodaj deljene nemškemu viteškemu redu (križnikom).¹ Redovni komtur je prek svojega prošta, ki si je domovanje končno uredil v Metliki, nadziral imenovanja v vse cerkvene službe. S tega vidika je razumljivo, da je v literaturi zapisano, da so bili praktično vsi dušni pastirji, ki so delovali v Beli krajini, pripadniki križnikov.² Še več. V obdobju, ki ga obravnavamo, tj. v tretji četrtini 18. stoletja, so bili praktično skoraj vsi sami domačini, rojeni v prostoru južno od Gorjancev.

Belokranjski dušni pastirji so v času svojega življenja med Belokranjci odigrali pomembno vlogo. Eni so bili sicer pomembnejši, drugi manj, eni so bili goreči dušni pastirji, drugi pa so svoj pečat pustili drugje. Vsem pa je skupna usoda: z leti je za vsemi ugasnil spomin, ne glede na njihova dela. Vsi so se po svoje trudili za blagor naših prednikov, ki jim je bila vera sveta. Spremljali so jih od rojstva do smrti, v dobrem in slabem. In taki, dobri in slabi, so bili tudi sami; kljub svojemu stanu so bili samo ljudje.

Belokranjski duhovniki so cerkvene redove večinoma prejeli na prostoru svoje matične, goriške nadškofije, pri nekaterih pa je bil zaradi bližine zelo priljubljen tudi Zagreb. V Zagrebu so se sicer bolj množično posvečali v času oglejskega patriarhata. V začetku 18. stoletja sta bila priljubljena še dva kraja, kjer so radi prejeli posvečenja: Novo mesto, kjer je bil v obravnavanem času prošt Jurij Marotič hkrati pičenski škof, in Senj. Včasih najdemo tudi kakšnega klerika, ki je redove prejel v Ljubljani ali Gradcu, toda teh je bilo zelo malo.

Skoraj vsi belokranjski duhovniki so bili člani duhovniške bratovščine sv. Mihaela, ki je bila ustanovljena v drugi polovici 17. stoletja v Mengšu.

Kot zanimivost, ki bi jo bilo treba podrobneje raziskati, velja zapisati sledeče. Še v času oglejskega patriarhata so se mnogi kandidati za duhovniški poklic iz Bele krajine, posebej še iz Semiča, Vinice in Podzemlja,³ deklarirali za Hrvate, za Kranjce redko. V prvi polovici 18. stoletja je deklariranih Hrvatov vedno manj, po ukinitvi oglejskega patriarhata 1751 pa »Hrvatov« praktično ni več, so le Kranjci, le tu in tam je kakšna izjema.⁴

V obravnavanem obdobju devetnajstih let, med letoma 1753 in 1771 oziroma med prvo in zadnjo

pastoralno vizitacijo v času prvega goriškega nadškofa Karla Mihaela Attemsa, je v Beli krajini delovalo preko 38 duhovnikov. Za večino nam je uspelo dobiti vsaj osnovne podatke o njihovi življenjski poti. Glede na pregledano arhivsko gradivo pa se zavedamo, da smo zagotovo zgrešili še kakšnega dušnega pastirja, ki je v obravnavanem času deloval med verniki Bele krajine. Njegova usoda bo razkrita kdaj v prihodnosti ob drugi priložnosti.

Pri večini duhovnikov smo skušali prikazati njihovo življenjsko pot do smrti, pri nekaterih žal to ni bilo mogoče zaradi različnih vzrokov, to naj bo prav tako naloga za prihodnost.

Biogrami duhovnikov so deloma sestavljeni s pomočjo podatkov iz Pokornove zapuščine, hranjene v ljubljanskem nadškofijskem arhivu. Žal so se ti podatki do sedaj že velikokrat izkazali za nepopolne, včasih tudi napačne, zato je treba kraje službovanja pri obravnavanih duhovnikih jemati s previdnostjo.

Biogrami duhovnikov⁵

ANZL Jakob

Jacobus Anzl

Jakob Anzl je bil Kranjec, rojen 27. decembra 1725 v župniji Semič, *ex Purga*.⁶ Bil je član nemškega viteškega reda. Študiral je filozofijo in teologijo. Posvečen je bil v Vidmu konec leta 1748 na mizni naslov nemškega viteškega reda na Dunaju, kjer je dovršil bogoslovje.⁷ Ker se je očitno že slutilo, da bo v Gorici v kratkem ustanovljena škofija, je bil v avgustu ali septembru 1748 kot akolit izprašan še v ostalih stopnjah duhovništva naenkrat.⁸

V dušnem pastirstvu je deloval od leta 1750 dalje. Med julijem 1750 in septembrom 1751 je bil vikar v Metliki,⁹ v času prve Attemsove vizitacije leta 1753 je bil metliški kaplan,¹⁰ od sv. Jurija 1756 (24. aprila) do julija 1761 pa semiški župnik.¹¹ Kot semiški župnik se je leta 1759 včlanil v duhovniško bratovščino sv. Mihaela v Mengšu.¹² Maja 1761 ga je vrhovni komtur nemškega viteškega reda Johann grof Harrach imenoval za metliškega prošta, župnika in dekana.¹³ Umrl je v Metliki oktobra 1801

5 Originalne zapise imen in priimkov navajamo samo pri tistih duhovnikih, ki se omenjajo v pastoralnih vizitacijah nadškofa Attemsa.

6 NŠAL, ZA Semič, RMK 1705–1732, str. 330.

7 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, C.

8 AAU, ACAU, Ordinazioni sacre 1742–1749, busta 639, Clerici a parte Imperii examinandi pro sacris ordinibus de mensis augusti et septembris 1748.

9 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, D.

10 AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 105v.

11 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, C.

12 Prim. Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu, št. 28, str. 448; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, C. Več o sami bratovščini in njenih članih glej imenovani prispevek v *Zgodovinskem zborniku*.

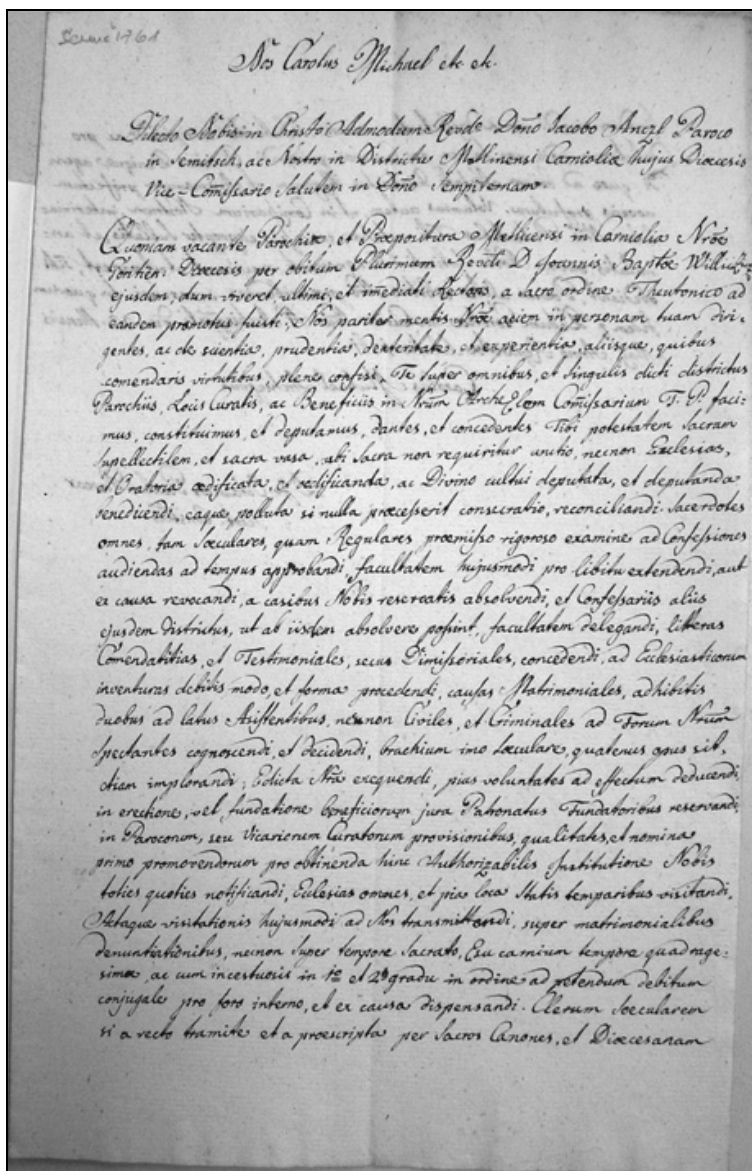
13 AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 144.

1 O cerkveni upravi v Beli krajini več Matjaž Ambrožič v pričujoči številki Kronike.

2 Slednje bi bilo treba sicer bolj podrobno raziskati.

3 Velja tudi za župnijo Poljane (Stari trg ob Kolpi).

4 Leta 1747 se Jakob Rom navaja kot Hrvat, leta 1751 pa kot Kranjec. Prim. AAU, ACAU, Ordinazioni sacre 1742–1749, busta 639, 1747, Clerici a parte Imperii examinandi pro sacris ordinibus de mense augusti 1747; AAG, Protocolum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 293.

Imenovanje Jakoba Anzla za župnika v Metliki
(NŠAL, ŠAL/Ž, Semič, fasc. 296, 1761).

»vsled 4 dnevnega bljuvanja, zaspanosti in kapi«.14 Po F. Pokornu naj bi bil pokopan na pokopališču pri Treh farah dne 13. oktobra 1801 v starosti 76 let.15

ANZL Jakob

Jacobus Anzla/Anzel

Po rodu je bil Kranjec, rojen leta 1745 v župniji Semič. Prvo tonzuro in štiri nižje redove je prejel 25. septembra 1768 v goriški nadškofovi kapeli, mizni naslov in subdiakoniat pa na istem mestu

skoraj natanko čez leto dni, tj. 23. septembra 1769. Sedem mesecev pozneje, 14. aprila 1770, mu je nadškof Attems v goriški stolnici podelil še diakonat.16 Mašniško posvečenje je moral prejeti kmalu zatem, saj naj bi že od sredine leta 1770 opravljal službo metliškega vikarja.17 Leta 1793 je bil semiški kaplan.18

14 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, J; ŠAL/ŽA, Semič, Razne knjige, fasc. 1, Zgodovina župnije Semič – pregled duhovnikov, str. 14.

15 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, J; Podzemelj, str. 8.

16 AAG, Protocollum ordinationum ab anno 1765 usque ad annum 1824, Nr. 3, A.

17 AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 60v.

18 NŠAL, ŠAL/ŽA, Semič, Razne knjige, fasc. 1, Zgodovina župnije Semič – pregled duhovnikov, str. 16; ŠAL/Ž, fasc. 200, Tabella menstrua de statu parochiae Semizensis (1793).

BAXA Matija*Mathias Baxa*

Leta 1771 se omenja kot grajski duhovnik (sacellan) na gradu Gradac.¹⁹

BELKOVEC Janez

Rojen je bil leta 1685 v Hrastu pri Vinici. V duhovnika je bil posvečen leta 1712. Umrl in pokopan je bil na Vinici 11. junija 1764.²⁰

BILIČIČ Janez Krstnik*Joannes Baptista Bilicziz*

Rojen je bil okoli leta 1704. Bil je član nemškega viteškega reda. Študiral je filozofijo in moralno teologijo. Posvečen je bil okoli leta 1728, ko se je tudi podal v dušno pastirstvo. Med 29. junijem 1728 in 10. decembrom 1731 je bil koadjutor v Metliki. Junija 1733 in oktobra 1737 je bil nekaj časa substitut (namestnik) metliškega kaplana.²¹ Med 10. decembrom 1731 in majem 1733 je bil sopomočnik v Semiču, nato pa od oktobra 1733 do sv. Uršule (21. oktobra) 1737 kaplan. Potem je imel dopust, da je napravil noviciat nemškega viteškega reda. Sledila je ponovna služba kaplana v Semiču, in sicer od januarja 1738 do aprila 1740, nato pa eno leto v Črnomlju. Kot črnomaljski kaplan je 8. maja 1741 pristopil k mengiški bratovščini sv. Mihaela.²² V času prve Attemsove vizitacije leta 1753 je bil metliški župnik in prošt celotnega belokranjskega okrožja. Na to mesto je bil imenovan na dan sv. Lovrenca, tj. 10. avgusta 1741.²³ To funkcijo je opravljal do smrti 28. februarja 1761.²⁴ Pokopan naj bi bil pri Treh farah 1. marca 1761.²⁵

BILIČIČ Jožef*Josephus Biliziz*

Po rodu naj bi bil iz župnije Metlika, rojen verjetno leta 1726. V nemški viteški red v Metliki je stopil leta 1737. Noviciat je opravil na Dunaju 6. maja 1738, preoblekel ga je Janez Krstnik de Firmberg, župnik v Gumpoldskirchnu. Mašniško posvečenje je prejel leta 1739 v dunajski cerkvi sv. Elizabete. Od tega leta je deloval v dušnem pastirstvu,²⁶ od leta 1753 dalje pa je opravljal službo met-

liškega zorničarja.²⁷ Leta 1761 je bil vikar na Vinici, kar je verjetno ostal do leta 1766.²⁸

FABIC Janez*Joannes Fabiz*

Leta 1761 se omenja kot vikar v Podzemlju.²⁹

GOIMERZ Jurij*Georgius Goimerez/Goimertz/Goimerz*

Po rodu je bil Kranjec, rojen verjetno leta 1722 v župniji Metlika. Študiral je filozofijo in moralno teologijo. V duhovnika naj bi bil posvečen leta 1746 v Vidmu na naslov mesta Metlike, v dušno pastirstvo pa se je podal leta 1748/49, ko je bil imenovan za zorničarja v Metliki.³⁰ To službo je opravljal do aprila leta 1750.³¹ Vmes je bil tudi vikar v Semiču, med letoma 1757 in 1760 pa kaplan v Črnomlju.³² Med majem 1759 in aprilom 1760 je bil kaplan v Podzemlju,³³ med letoma 1760 in 1766 pa župnik v Črnomlju.³⁴ Med letoma 1766 in 1779 je bil nadžupnik pri Veliki Nedelji na Štajerskem.³⁵ Umrl je v Metliki kot upokojeni metliški župnik 1. septembra 1787.³⁶

GRAHEK Jurij*Georgius Grabak*

Po rodu bil Kranjec, rojen v župniji Črnomelj, verjetno leta 1705.³⁷ Študiral je filozofijo in moralno teologijo.

V dušno pastirstvo se je verjetno podal okoli leta 1730. Nekaj mesecev v letu 1732 je bil župnikov vikar v Semiču, pozneje tudi kaplan in provizor.³⁸ Od aprila 1740 do aprila 1756 je bil semiški kaplan,³⁹ med februarjem 1755 in aprilom 1756 tudi semiški administrator, potem pa črnomaljski župnik do leta 1759.⁴⁰ Od leta 1759 do smrti 18. marca 1760 je bil župnik v Podzemlju.⁴¹ Od leta 1742 je bil tudi član bratovščine sv. Mihaela v Mengšu.⁴²

27 AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 144.

28 AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 127; 26 (41), str. 52v.

29 AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 127.

30 AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 105v.

31 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, D.

32 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, G.

33 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Podzemelj, str. 4.

34 AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 136; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, G.

35 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, G. Glej tudi Slekovec, *Odlični Kranjci*, str. 49.

36 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, H.

37 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Podzemelj, str. 4.

38 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, F.

39 AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 106v.

40 Prim. Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu, št. 27, str. 431; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, C.

41 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Podzemelj, str. 4, 8; ŠAL/ZA, Semič, Razne knjige, fasc. 1, Zgodovina župnije Semič – pregled duhovnikov, str. 14; NŠAL, ZA Podzemelj, MMK 1725–1768, 18. 3. 1760.

42 Prim. Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu, št. 27, str. 431.

19 AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 57; Ambrožič, *Hišni kaplani*, str. 384, še posebej op. 3.

20 NŠAL, ZA Vinica, MMK 1726–1784.

21 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, B; šk. 379, Semič, B.

22 Prim. Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu, št. 27, str. 431; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, B; ŠAL/ZA, Semič, Razne knjige, fasc. 1, Zgodovina župnije Semič – pregled duhovnikov, str. 13.

23 AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 105.

24 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, C.

25 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, H.

26 NŠAL, ŠAL/ZA, Semič, Razne knjige, fasc. 1, Križniški red: listine, pravila, obred sprejema novih članov do 1738.

JAKETIČ Janez

Rojen je bil leta 1725. Pred smrtjo je bil vikar na Vinici. Pokopan je bil 20. februarja 1762 v kripti župnijske cerkve na Vinici.⁴³

JANKOVIČ Jurij Ignac

Georgius Ignatius Jankovich

Po rodu je bil Kranjec, rojen v župniji Podzemelj 5. januarja 1689.⁴⁴ Študiral je filozofijo in teologijo. V duhovnika je bil posvečen leta 1716, v dušnem pastirstvu pa je deloval od leta 1719. Posvečen je bil na mizni naslov gospodstva *Herchich* lastnika Jožefa Popoviča.⁴⁵

Leta 1714 je vstopil h križniškemu redu. Med letoma 1723 in 1728 je bil metliški zorničar.⁴⁶ V letu 1728 je postal kaplan v Podzemlju,⁴⁷ kar je ostal do konca leta 1745, ko je bil imenovan za podzemeljskega župnika.⁴⁸ V Podzemlju je ostal do aprila 1750,⁴⁹ potem pa se je preselil za župnika na Vinico, kjer je župnikoval do leta 1759. Preostalo življenje je preživel na Vinici. Umrli je na Vinici 19. oktobra 1773.⁵⁰

JESENKO Matevž

Matthaeus Jesenggo

Po rodu je bil Korošec, rojen v župniji Hollenburg (Humberk) leta 1720. Študiral je filozofijo in teologijo. Bil je član nemškega viteškega reda. V duhovnika je bil posvečen leta 1744, v dušnem pastirstvu v Metliki pa je deloval od leta 1751 do februarja 1752. Iz Metlike se je preselil v Črnomelj. V času prve Attemsove vizitacije leta 1753 je bil črnomaljski župnik.⁵¹

KEMIČ Janez

Joannes Cemitsch

Leta 1771 se omenja kot grajski duhovnik na gradu Pobrežje.⁵²

KOČEVAR Jurij

Georgius Kozhevar

Rojen je bil leta 1728 v župniji Semič. Prvo tonsuro in štiri nižje redove je prejel 3. julija 1757 v novomeški kolegiatni cerkvi sv. Nikolaja.⁵³ Subdiako-

nat in diakonat je s polovično dispenco prejel v Zagrebu. Redova mu je podelil beograjsko-smederevski škof in zagrebški prošt Štefan pl. Putz, in sicer subdiakoniat 8. decembra 1759, diakonat pa 21. decembra 1759. Po zapisu v ordinacijskem protokolu je v Zagrebu zagotovo prejel tudi mašniško posvečenje.⁵⁴ V dušno pastirstvo se je podal leta 1760. V začetku leta 1771 je nastopil službo podzemeljskega⁵⁵ vikarja.

KONDA Janez Krstnik

Joannes Conda/Joannes Baptista Conda

Kranjec, po rodu iz župnije Semič, rojen 6. marca 1738 na Osojniku.⁵⁶ Dne 12. julija 1761 mu je nadškof Attems v Metliki podelil prvo tonsuro in štiri nižje redove.⁵⁷ V duhovnika je bil posvečen 28. maja 1763 v goriški nadškofovi kapeli.⁵⁸ Posvečen je bil na mizni naslov barona Gusiča.⁵⁹

V vizitacijah je omenjeno njegovo imenovanje za vikarja črnomaljskemu vikarju v začetku leta 1771.⁶⁰

KONDA Mihael

Michael Conda

Po rodu je bil Kranjec, rojen 19. septembra 1716 na Osojniku v župniji Semič.⁶¹ Študiral je filozofijo in moralno teologijo. Posvečen je bil na mizni naslov lastnika gospodstva Gradac, gospoda Adama Maksimilijana barona Gusiča.

V dušnem pastirstvu je deloval od leta 1744. Sprva je deloval v Metliki kot navaden duhovnik, nato pa kot vikar in kasneje zorničar. V času prve Attemsove vizitacije leta 1753 je bil kaplan v Podzemlju.⁶² Januarja 1760 je postal podzemeljski župnik, kar je ostal do smrti 17. maja 1780 (nazadnje je bil v Podzemlju v pokoju).⁶³ Pokopan je bil v kripti podzemeljske župnijske cerkve.⁶⁴

43 NŠAL, ŽA Vinica, MMK 1726–1784.

44 NŠAL, ŽA Podzemelj, RMK 1669–1703.

45 AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 108.

46 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Podzemelj, str. 3.

47 NŠAL, ŽA Podzemelj, RMK 1669–1703 (opomba pri zapisu njegovega krsta).

48 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Podzemelj, str. 2.

49 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Podzemelj, str. 3.

50 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 382, Vinica.

51 AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 109; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, D.

52 AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 57.

53 Ob prejemu teh redov se je deklariral kot Hrvat iz Semiča! Prim. AAG, Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 170; AAG, Atti pastorali di Attems, 11 (26), str. 20.

54 AAG, Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 172.

55 V zapisu vizitacije sicer piše, da naj bi bil vikar v Semiču, kar pa je napačno. Prim. AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 56.

56 NŠAL, ŽA Semič, RMK 1733–1763, str. 89.

57 Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 143, 149.

58 AAG, Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 50.

59 Pokorn, *Šematizem duhovnikov*, str. 100.

60 AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 48. Več o njegovih domnevnihih službah v Pokorn, *Šematizem duhovnikov*, str. 99–100.

61 NŠAL, ŽA Semič, RMK 1705–1732, str. 155.

62 AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 107.

63 AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 127; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, C; Podzemelj, str. 4. Pregledana je bila mrliška knjiga župnije Podzemelj, vendar vpisa njegove smrti ni bilo najti. Prim. ŽA Podzemelj, MMK 1728–1803.

64 NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Podzemelj, str. 8.

KROTEZ Mihael*Michael Krotez*

Izhajal je iz župnije Vinica, rojen 25. avgusta 1726 v Fratrovcih (danes na Hrvaškem).⁶⁵ Subdiakoniat je prejel v goriški stolnici 29. marca 1755, diakonat čez dva meseca, tj. 24. maja v nadškofovi kapeli, duhovniško posvečenje pa 20. septembra 1756 na istem mestu.⁶⁶

V dušno pastirstvo se je podal leta 1758. Leta 1759 je postal beneficiat pri sv. Duhu v Črnomlju.⁶⁷

LAVRIN Gašper*Gasparo Laurin*

Rojen naj bi bil v Vipavi okoli leta 1721/22.⁶⁸ Posvečen je bil na mizni naslov dunajskega semenišča.⁶⁹

V dušnem pastirstvu je deloval od leta 1748.⁷⁰ Sprva je služboval v Gumpoldskirchnu v Avstriji,⁷¹ nato pa je bil leta 1761 imenovan za semiškega župnika; v Belo krajino oziroma v Metliko je prišel 12. julija 1761 skupaj z nadškofom Attemsom.⁷² Semiški župnik je ostal do leta 1791.⁷³

LAVRIN Jakob*Jacobus Laurin*

Bil je Kranjec, po rodu iz semiške župnije, rojen 23. julija 1708 v Rožnem dolu.⁷⁴ V Ljubljani je zaključil študij filozofije in moralne teologije, poslušal pa je tudi v celoti kanonsko pravo. V duhovnika je bil posvečen leta 1735. Posvetil ga je oglejski patriarh Danijel Delfin na mizni naslov gospoda Petra Pavla pl. Bonazze na gradu Krupa.

V dušnem pastirstvu je deloval od leta 1737. Sprva je bil dejaven v domači župniji, nato je leta 1742 postal vikar v Črnomlju. Konec istega leta se je vrnil nazaj v Semič za župnijskega vikarja, kar je ostal do konca novembra 1745, ko je bil imenovan za zorničarja v Metliki.⁷⁵ Leta 1740 in 1742 je bil nekaj časa kurat v Metliki, leta 1742 pa naj bi deloval tudi v župniji Podzemelj.⁷⁶ Metliški prošt ga je v začetku leta 1750 imenoval za semiškega

župnika, ni pa bil kanonično umeščen.⁷⁷ Umril je nenadne smrti, verjetno zaradi kapi. Pokopali so ga 25. februarja 1755.⁷⁸

Od leta 1742 je bil član mengerske bratovščine sv. Mihaela.⁷⁹

LAVRIN Jurij*Georgius Laurin*

Po rodu iz župnije Semič, rojen v začetku novembra 1721. Študiral je moralno teologijo. Septembra 1746 je bil v Vidmu izprašan kot kandidat za diakona, avgusta 1747 pa kot kandidat za prejem mašniškega posvečenja.⁸⁰

Med letoma 1750 in 1759 je bil vikar v Semiču. V tem času, tj. leta 1757, je pristopil k duhovniški bratovščini sv. Mihaela v Mengšu.⁸¹ Med letoma 1759 in 1766 je bil kaplan na Vinici, od 1766 do leta 1774 kaplan v Semiču.⁸² Umril naj bi v Novem mestu 5. marca 1774, pokopali pa so ga čez dva dneva v Semiču.⁸³

LUKEŠIČ Jakob*Jacobus Luchesitsch*

Po rodu je bil iz župnije Semič, rojen 6. aprila leta 1730 v Selih nad Rečico.⁸⁴ Subdiakoniat je prejel 21. septembra 1754 v goriški nadškofovi kapeli, 29. marca 1755 diakonat v goriški stolnici, 20. decembra istega leta pa mašniško posvečenje prav tako v nadškofovi kapeli.⁸⁵ V dušnem pastirstvu je deloval od leta 1758. V času druge vizitacije je bil semiški vikar – od oktobra 1760.⁸⁶ Pokopan je bil kot črnomaljski kaplan, star 48 let, 21. septembra 1778 v Črnomlju.⁸⁷

MALNARIČ Janez*Joannes Malnariz*

Rojen je bil 27. julija 1733 na Gradniku v župniji Semič.⁸⁸ Bil je gojenec goriškega semenišča. Dne 30. novembra 1759 je v goriški nadškofovi kapeli prejel mizni naslov nemškega viteškega reda in subdiakoniat, 5. aprila 1760 v goriški stolnici diako-

⁶⁵ NŠAL, ŽA Vinica, RMK 1722–1749.

⁶⁶ AAG, Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 168, 169.

⁶⁷ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 136.

⁶⁸ Po njegovi navedbi leta 1771 naj bi bil rojen leta 1713.

⁶⁹ Pokorn, *Šematizem duhovnikov*, str. 102.

⁷⁰ AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 44.

⁷¹ Pokorn, *Šematizem duhovnikov*, str. 102.

⁷² AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 125.

⁷³ Pokorn, *Šematizem duhovnikov*, str. 102; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, C; ŠAL/ŽA, Semič, Razne knjige, fasc. 1, Zgodovina župnije Semič – pregled duhovnikov, str. 15.

⁷⁴ NŠAL, ŽA Semič, RMK 1705–1732, str. 56.

⁷⁵ NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, C, G; šk. 378, Metlika, C, D.

⁷⁶ NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, C, D; Podzemelj, str. 3; ŠAL/ŽA, Semič, Razne knjige, fasc. 1, Zgodovina župnije Semič – pregled duhovnikov, str. 13.

⁷⁷ AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 106v.

⁷⁸ NŠAL, ŽA Semič, PMK 1721–1784; vsebuje MMK 1721–1770, str. 163.

⁷⁹ NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, C; Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu, št. 27, str. 431.

⁸⁰ AAU, ACAU, Ordinazioni sacre 1742–1749, b. 639.

⁸¹ Prim. Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu, št. 28, str. 448.

⁸² AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 127; 26 (41), str. 45; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, G.

⁸³ NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, G.

⁸⁴ NŠAL, ŽA Semič, RMK 1705–1732, str. 410.

⁸⁵ AAG, Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 186.

⁸⁶ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 119.

⁸⁷ NŠAL, ŽA Črnomelj, MMK 1758–1803, str. 171.

⁸⁸ NŠAL, ŽA Semič, RMK 1733–1763, str. 10 (dodano *presbyter*).

nat, 14. septembra 1760 pa je bil v samostanski cerkvi goriških klaris posvečen v duhovnika.⁸⁹

Takoj po mašniškem posvečenju se je podal v dušno pastirstvo. Dne 12. oktobra 1760 je bil imenovan za metliškega vikarja.⁹⁰ Leta 1765 oziroma 1766 je bil imenovan za vikarja v Semiču,⁹¹ sedem let je bil tudi vikar in kaplan v Podzemlju. Leta 1782 je bil postal župnik na Vinici,⁹² leta 1793 ga najdemo kot župnika v Semiču.⁹³ Tu naj bi 29. junija 1796 tudi umrl.

MIHELČIČ Jožef

Josephus Micheltshitsch/Michelcitsch

Rojen je bil 14. marca 1733 v župniji Semič.⁹⁴ Dne 20. septembra 1755 ga je senjski škof Jurij Wolfgang baron Chiolich ob dispenzi posvetil na mizni naslov barona Gusiča in v subdiakona, 20. decembra istega leta pa mu je v Zagrebu zagrebški škof Francišek Thauszy podelil diakonat. V duhovnika ga je v goriški nadškofovi kapeli 12. junija 1756 mazilil goriški nadškof Attems.⁹⁵ Istega leta naj bi šel tudi v dušno pastirstvo.

Leta 1759 oziroma 1760 je postal črnomaljski vikar.⁹⁶ To službo je opravljal tri leta, nato pa se je preselil v Metliko, kjer je opravljal službe vikarja, zorničarja in kaplana.⁹⁷ Leta 1773 je postal semiški kaplan, leta 1778 pa semiški župnik. Leta 1793 je opravljal službo podzemeljskega župnika.⁹⁸ Umrl je v Metliki 8. decembra 1809.⁹⁹

MIHELIČ Gašper

Gasparus Michelitsch

Leta 1761 se navaja kot grajski duhovnik pri gospodu Ruessu pl. Ruessensteinu v župniji Črnomelj.¹⁰⁰

MIKALUS Urban

Urbanus Michalus

Po rodu je bil iz današnje italijanske župnije Pevma (Piuma) pri Gorici, rojen leta 1700. V duhovnika je bil posvečen leta 1724 s strani oglejskega patriarha Dionizija Delfina na mizni naslov deloma domačega gospostva, deloma pa gospostva sorodnikov.

Na Kranjskem je deloval od leta 1728. V času prve vizitacije leta 1753 je bil kurat v župniji Semič in grajski kaplan na gradu gospoda Žige grofa Lichtenberga. Upravljal je navadni beneficij oziroma t. i. *beneficium simplex*¹⁰¹ pri oltarju Naše Ljube Gospe v cerkvi sv. Lovrenca na Smuku.¹⁰²

Umrl je zelo zgodaj, v starosti 54 let. Pokopan je bil 7. decembra 1754 v župnijski cerkvi v Semiču.¹⁰³

NEMANIČ Janez Krstnik

Joannes Baptista Nemenitsch/Nemainsch

Po rodu je bil iz župnije Metlika, rojen okoli leta 1705.¹⁰⁴ Študiral je filozofijo in teologijo. Posvečen je bil leta 1729 v Vidmu¹⁰⁵ na mizni naslov gospoda Janeza Lovrenca grofa Paradeiserja.

V dušnem pastirstvu je deloval od leta 1730.¹⁰⁶ Sprva je bil med letoma 1732 in 1740 vikar v Podzemlju, med letoma 1740 in 1742 tudi vikar na Vinici.¹⁰⁷ Službo črnomaljskega kaplana je opravljal od leta 1742 naprej.¹⁰⁸ Leta 1757 je bil imenovan za semiškega kaplana,¹⁰⁹ v letih 1766–1780 *vicarius perpetuus* v Črnomlju.¹¹⁰ Umrl je kot črnomaljski župnik v starosti 75 let; pokopan je bil 17. avgusta 1782.¹¹¹ Dne 8. maja 1747 je postal član mengeške bratovščine sv. Mihaela.¹¹²

⁸⁹ AAG, Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 211, 212.

⁹⁰ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 144.

⁹¹ AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 45.

⁹² Pokorn, *Šematizem duhovnikov*, str. 104; NŠAL, ŠAL/ŽA, Semič, Razne knjige, fasc. 1, Zgodovina župnije Semič – pregled duhovnikov, str. 15.

⁹³ NŠAL, ŠAL/Ž, fasc. 200, Tabella menstrua de statu parochiae Semizensis (1793).

⁹⁴ NŠAL, ŽA Semič, RMK 1733–1763, str. 5.

⁹⁵ AAG, Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 207.

⁹⁶ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 135.

⁹⁷ Leta 1761 navaja, da je črnomaljski kaplan od leta 1760, leta 1771 pa, da je od leta 1756 metliški vikar. Prim. AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 136; 26 (41), str. 60a.

⁹⁸ NŠAL, ŠAL/Ž, fasc. 200, Tabella annua de statu parochiae Podsemlensis (1793).

⁹⁹ Pokorn, *Šematizem duhovnikov*, str. 99.

¹⁰⁰ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 140.

¹⁰¹ Tudi enostavni ali oltarni beneficij, ki se je smel podeljevati le fizičnim osebam. Beneficij je po kanonskem pravu pravica, povezana s cerkveno službo, za katero beneficiat prejema stalni prihodek. Več o tem Maček, *Mašne in svetne ustanove*, str. 60–62.

¹⁰² AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 107.

¹⁰³ NŠAL, ŽA Semič, PMK 1721–1784; vsebuje MMK 1721–1770, str. 156.

¹⁰⁴ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 120. Po zapisu starosti ob smrti je možno tudi, da se je rodil leta 1707.

¹⁰⁵ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 120.

¹⁰⁶ Po vizitaciji iz leta 1771 od leta 1737. Prim. AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 48.

¹⁰⁷ NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Podzemelj, str. 2; šk. 379, Semič, G.

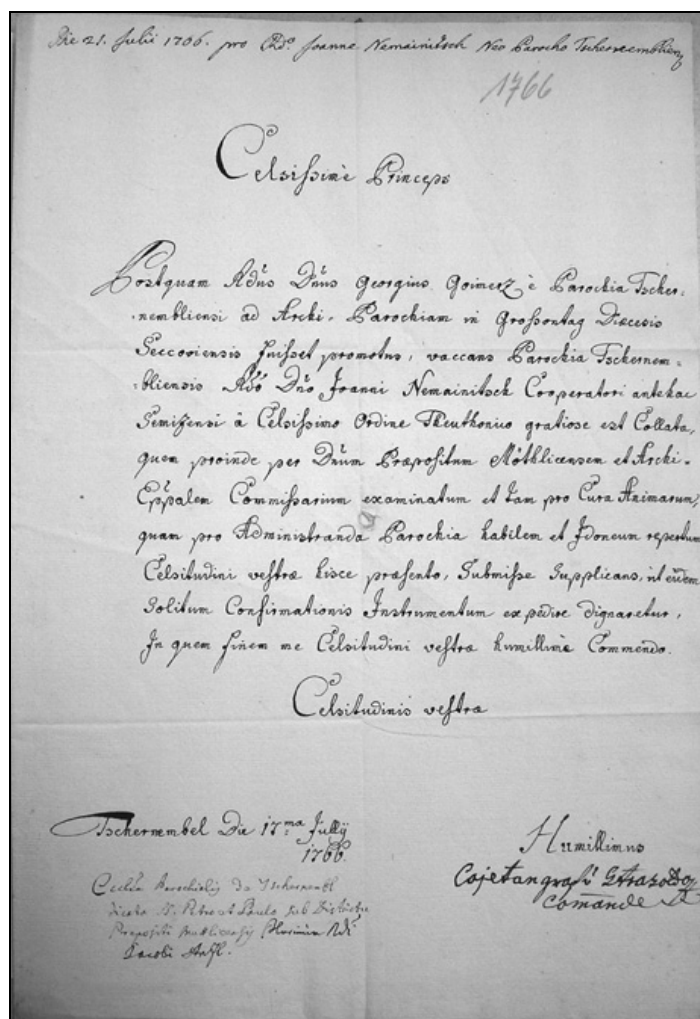
¹⁰⁸ AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 109.

¹⁰⁹ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 120.

¹¹⁰ AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 48.

¹¹¹ NŠAL, ŽA Črnomelj, MMK 1758–1803, str. 205.

¹¹² Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu, št. 28, str. 445; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, G.

Imenovanje Janeza Krstnika Nemanica za župnika v Črnomlju (NŠAL, ŠAL/Ž, Črnomelj, fasc. 48, 1766).

NOVOSET Mihael

Michael Novosset

Bil je Kranjec, po rodu iz župnije Podzemelj, rojen okoli leta 1708.¹¹³ Študiral je filozofijo in moralno teologijo. V duhovnika je bil posvečen leta 1733 na mizni naslov gospostva Pobrežje Janeza Leopolda grofa Purgstalla.

V dušno pastirstvo se je podal leta 1736, ko je do leta 1740 opravljal službo viniškega župnijskega vikarja. Nato je bil do septembra 1742 vikar v Podzemlju, potem pa je bil zopet imenovan za vikarja na Vinici. To službo je opravljal še v času prve Attemsove vizitacije leta 1753.¹¹⁴

PASIČ Andrej

Andreas Passich/Rashitsch

Kranjec, po rodu iz župnije Semič, rojen 30.

junija 1711 v Štrekljevcu.¹¹⁵ Študiral je filozofijo in moralno teologijo. V duhovnika je bil posvečen leta 1741 na mizni naslov gospostva Krupa, lastnika Petra pl. Bonazze. Takoj po posvetitvi je šel v dušno pastirstvo.

Sprva je do leta 1744 deloval kot kurat v Metliki, v letu 1745 je isto službo opravljal v Podzemlju, potem pa je bil med novembrom 1745 in aprilom 1749 župnikov vikar v Semiču.¹¹⁶ Leta 1753 je bil kaplan na Vinici, konec petdesetih let naj bi bil dve leti med drugim tudi črnomaljski kaplan.¹¹⁷ Med 1760 in novembrom 1774 je bil podzemeljski kaplan. Umrl je tik pred božičem, 23. decembra 1774.¹¹⁸

¹¹⁵ NŠAL, ŽA Semič, RMK 1705–1732, str. 98.

¹¹⁶ NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378.

¹¹⁷ AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 108; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, G.

¹¹⁸ NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Podzemelj, str. 4; ŠAL/ŽA, Semič, Razne knjige, fasc. 1, Zgodovina župnije Semič – pregled duhovnikov, str. 16; ŽA Podzemelj, MMK 1728–1803.

¹¹³ RMK župnije Podzemelj med letoma 1704 in 1719 je izgubljena. Prim. Krampač, *Vodnik po matičnih knjigah*, str. 75.

¹¹⁴ AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 108.

Leta 1753 se je včlanil v duhovniško bratovščino sv. Mihaela v Mengšu.¹¹⁹

PETIG Andrej

Andreas Petig

Leta 1761 se navaja kot kaplan v Podzemlju.¹²⁰

ROGAVIČ Janez

Joannes Rogovitsch

Kranjec, po rodu iz župnije Vinica, rojen okoli leta 1701.¹²¹ Študiral je filozofijo in teologijo. V duhovnika je bil posvečen v Vidmu leta 1733 na mizni naslov pl. Simolaja. V dušnem pastirstvu je deloval od leta 1736 oziroma 1737. Med letoma 1742 in 1750 je bil kaplan v Metliki,¹²² nato pa je bil imenovan za župnika v Podzemlju. Kmalu nato je moral postati viniški župnik, saj je leta 1761 to službo opravljal že deveto leto.¹²³ Umrli je leta 1765, pokopan je bil 25. junija 1765.¹²⁴

Leta 1744 se je vključil v duhovniško bratovščino sv. Mihaela v Mengšu.¹²⁵

ROM Jakob

Jacobus Room/Rohm

Kranjec, po rodu iz župnije Semič, rojen 5. julija 1725 v Gorenjih.¹²⁶ Študiral je filozofijo in teologijo, v Zagrebu pa kazuistiko.¹²⁷ Ob splošni ordinaciji 19. septembra 1750 je bil posvečen v subdiakona, 27. marca 1751 v diakona z dispenzo, v duhovnika pa 5. junija 1751 v Rušah.¹²⁸ Posvečen je bil na naslov gospoda Nikolaja Beloševiča. V dušnem pastirstvu je deloval od leta 1751 oziroma 1752.¹²⁹

Najprej naj bi bil nameščen v župniji Metlika: leta 1753 je bil metliški vikar.¹³⁰ Službo črnomaljskega kaplana je verjetno nastopil leta 1754.¹³¹

To funkcijo je opravljal do smrti leta 1771; pokopan je bil 24. oktobra 1771 v kripti črnomaljske župnijske cerkve.¹³²

RUTHELLI Janez Krstnik

Joannes Baptista Rottelli

Rojen je bil okoli leta 1711 v župniji Črnomelj. Študiral je deloma v Zagrebu, deloma v Varaždinu. Predavanja iz filozofije je poslušal na Dunaju, moralno teologijo pa v Budimu. Nižje redove mu je podelil oglejski patriarh Dionizij Delfin, mašniško posvečenje pa leta 1736 patriarh Danijel Delfin.

V dušno pastirstvo se je podal leta 1739, leta 1744 je opravljal službo vikarja v Šmartnem pri Litiji. Tega leta je tudi pristopil k duhovniški bratovščini sv. Mihaela v Mengšu.¹³³ Od leta 1746 je bil kurat v župniji Vače in sacelan na gradu Tuštanj.¹³⁴ Ob smrti je opravljal službo kurata pri sv. Petru v Črnomlju. V Črnomlju je 23. novembra 1780 tudi umrl.¹³⁵

SEPOHAR Janez

Joannes Shepochar

Izhajal je iz župnije Semič; rojen je bil 9. februarja 1735 na Stari Gori.¹³⁶ Prvo tonzuro in štiri nižje redove je prejel 28. oktobra 1758 v goriški nadškofovi kapeli, 22. septembra naslednje leto pa mizni naslov in subdiakoniat na istem mestu.¹³⁷

V dušnem pastirstvu je deloval od leta 1762, torej je bil verjetno posvečen leto prej. Med letoma 1763 in 1771 je bil viniški kaplan, kasneje je podobno službo opravljal tudi v Črnomlju. Umrli naj bi med letoma 1785 in 1788.¹³⁸

STOINIČ Peter

Petrus Stoinitsch

Kranjec, po rodu iz črnomaljske župnije, rojen okoli leta 1711. Študiral je filozofijo in teologijo. V duhovnika je bil posvečen leta 1745, v dušnem pastirstvu pa je deloval od leta 1746. Posvečen je bil na mizni naslov gospoda Adama Tienchaja s Hrvaške.

Takoj po posvetitvi je bil kratek čas dejaven v župniji Podzemelj, potem pa je deloval v Metliki; med oktobrom 1748 in julijem 1750 je opravljal službo vikarja.¹³⁹ Leta 1753 je bil vikar v Črnomlju. Tega leta se je pridružil duhovniški bratovščini sv.

¹¹⁹ Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu, št. 28, str. 447.

¹²⁰ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 127.

¹²¹ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 127. Natančnega datuma rojstva ni moč ugotoviti, ker je RMK župnije Vinica za obdobje 1686–1708 izgubljena. Prim. Krampač, *Vodnik po matičnih knjigah*, str. 119.

¹²² NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, C.

¹²³ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 127.

¹²⁴ NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Podzemelj, str. 3; NŠAL, ŽA Vinica, MMK 1726–1784.

¹²⁵ Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu, št. 27, str. 432.

¹²⁶ NŠAL, ŽA Semič, RMK 1705–1732, str. 323.

¹²⁷ Ožinger, *Vizitacijski zapisniki savinjskega arhidiakonata*, 2, str. 190.

¹²⁸ AAG, Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 293. Opozoriti velja, da se pri posvetitvah navaja kot Hrvat, drugje kot Kranjec.

¹²⁹ AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 48.

¹³⁰ NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, D; AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 105v–106.

¹³¹ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 135. Leta 1771 navaja, da je črnomaljski kaplan že od leta 1754. Prim. AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 48; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, D.

¹³² NŠAL, ŽA Črnomelj, MMK 1758–1803, str. 99.

¹³³ Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu, št. 27, str. 432.

¹³⁴ AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 48; Ambrožič, *Hišni kaplani*, str. 384.

¹³⁵ NŠAL, ŽA Črnomelj, MMK 1758–1803, str. 189.

¹³⁶ NŠAL, ŽA Semič, RMK 1733–1763, str. 38.

¹³⁷ AAG, Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 319, 320.

¹³⁸ AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 52v; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 382, Vinica, str. 9.

¹³⁹ NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Metlika, D.

Mihaela v Mengšu.¹⁴⁰ V sredini leta 1759 naj bi bil vikar v Podzemlju.¹⁴¹

SUTEJ Štefan

Stephanus Suthey/Shutai

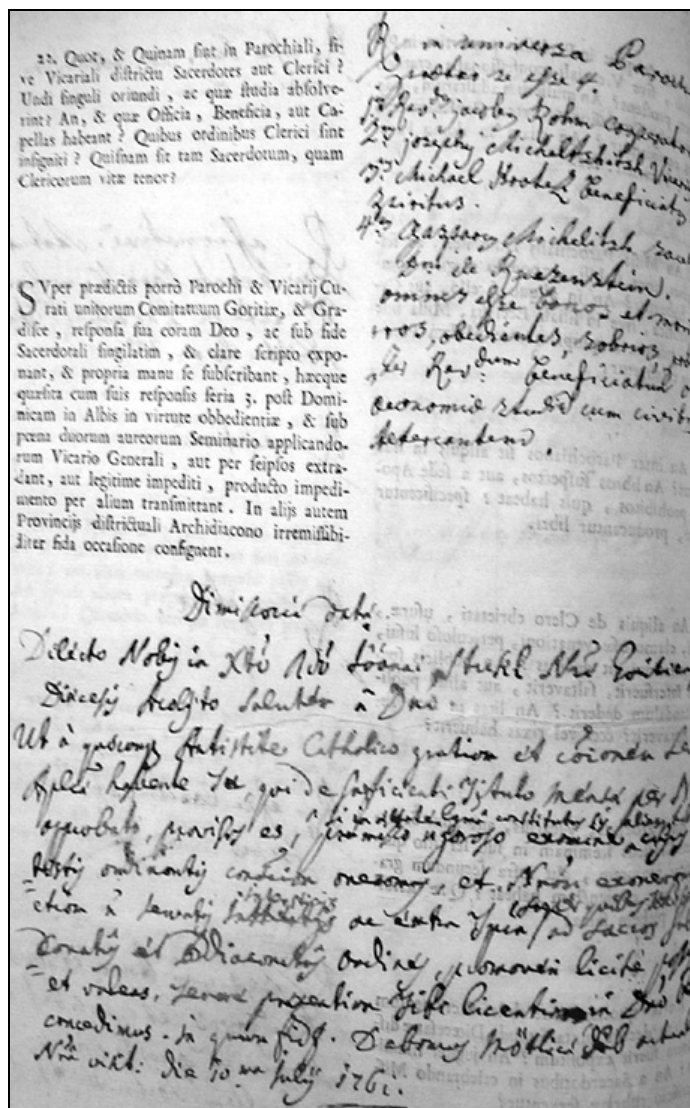
Rojen je bil okoli leta 1737 v župniji Vinica. Posvečen naj bi bil na mizni naslov Marije Ane pl. Vojkovič. Prvo tonzuro in štiri nižje redove je prejel 18. septembra 1762 v goriški nadškofovi kapeli,¹⁴² ostale redove pa domnevno v Zagrebu.¹⁴³ V dušno

pastirstvo se je podal leta 1766, od oktobra 1766 do junija 1772 je bil vikar v domači župniji, nato pa je postal kaplan. To službo je opravljal do smrti 15. novembra 1794.¹⁴⁴

ŠTUKL Janez

Joannes Stukl

Rojen je bil v župniji Semič. Prvo tonzuro in štiri nižje redove je prejel 21. marca 1761 v goriški stolnici.¹⁴⁵ Dne 10. julija istega leta mu je nadškof

Dovoljenje Janezu Štuklu za prejem subdiakonata in diaconata izven goriške nadškofije (AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 140).

¹⁴⁰ AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 109; NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 379, Semič, G; Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu, št. 27, str. 432.

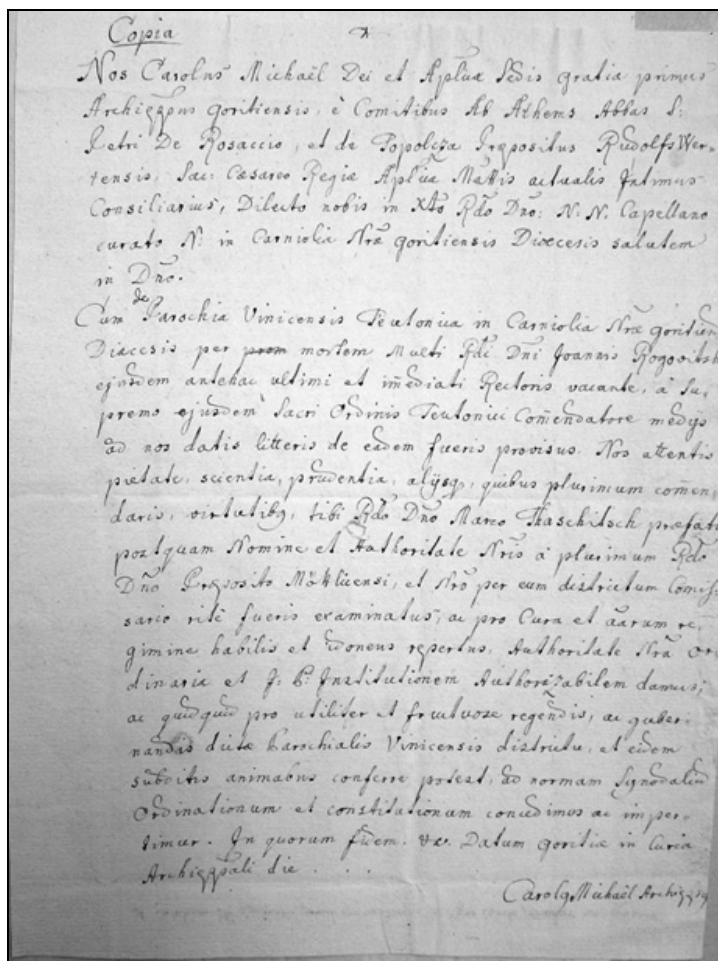
¹⁴¹ NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, Podzemelj, str. 4.

¹⁴² AAG, Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 323.

¹⁴³ Pokorn, Šematizem, str. 105.

¹⁴⁴ AAG, Atti pastorali di Attems, 26 (41), str. 52v; NŠAL, ŠAL/Z, fasc. 200, Tabella annua ... statu parochiae Vinitensis (1793); NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 382, Vinica; Pokorn, Francišek: Šematizem, str. 105.

¹⁴⁵ AAG, Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1, str. 321.

Nadškof Attems potrjuje imenovanje Marka Tasiča za župnika na Vinici (NŠAL, ŠAL/Z, Vinica, fasc. 442, 1765).

Attems v času vizitacije župnije Metlika podelil dovoljenje, da prejme subdiakoniat in diakonat izven goriške nadškofije.¹⁴⁶

TASIČ Marko

Marcus Thassich/Tassiz

Bil je Kranjec, iz župnije Podzemelj, rojen leta 1718/19.¹⁴⁷ Študiral je filozofijo in teologijo. Avgusta 1747 sta mu bila v Vidmu ob dispenzi podeljena subdiakoniat in diakonat.¹⁴⁸ Tu je leta 1748 prejel tudi mašniško posvečenje; posvečen je bil na mizni naslov gospodstva Gradac, lastnika Maksimilijana Adama barona Gusiča.

V dušnem pastirstvu je deloval od leta 1750. Leta 1753 je bil vikar v Podzemlju,¹⁴⁹ leta 1756 je postal kaplan v Metliki, leta 1766 pa župnik na Vinici.¹⁵⁰

WALKOVIZ Jurij

Georgius Walkoviz

Rojen naj bi bil leta 1681. Pri vizitaciji župnije Vinica leta 1761 je bilo zapisano, da je kot osemdesetletnik eden izmed petih duhovnikov, ki živijo in delujejo v župniji.¹⁵¹

¹⁴⁶ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 140.

¹⁴⁷ RMK župnije Podzemelj med letoma 1704 in 1719 je izgubljena. Prim. Krampač, *Vodnik po matičnih knjigah*, str. 75.

¹⁴⁸ AAU, ACAU, Ordinanze sacre 1742–1749, busta 639, 1747, Clerici a parte Imperii examinandi pro sacris ordinibus de mense augusti 1747. Navaja se kot Hrvat.

¹⁴⁹ AAG, Atti pastorali di Attems, 7 (22), str. 107.

¹⁵⁰ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 143; 26 (41), str. 52.

¹⁵¹ AAG, Atti pastorali di Attems, 15 (30), str. 127.

VIRI IN LITERATURA

ARHIVSKI VIRI

- AAG – Archivio Archivescivile di Gorizia
Atti pastorali di Attems, 7 (22), 15 (30), 18 (33), 26 (41)
Protocollum confesso. ordinationum a die 1. septem. anni 1750 usque ad 22. december 1764, Nr. 1
Protocollum ordinationum ab anno 1765 usque ad annum 1824, Nr. 3
- AAU – Archivio Archivescivile Udinese
ACAU, Ordinazioni sacre 1742–1749, b. 639, Clerici a parte Imperii examinandi pro sacris ordinibus de mensis augusti et septembris 1748
- NŠAL – Nadškofijski arhiv Ljubljana
ŠAL/Ž, fasc. 200
ŠAL/ŽA, Semič, Razne knjige, fasc. 1
NŠAL 572, Zapuščina F. Pokorn, šk. 378, 379, 382
ŽA Črnomelj, MMK 1758–1803
ŽA Podzemelj, RMK 1669–1703, MMK 1725–1768, MMK 1728–1803
ŽA Semič, RMK 1705–1732, RMK 1733–1763, PMK 1721–1784, vsebuje MMK 1721–1770
ŽA Vinica, RMK 1722–1749, MMK 1726–1784

LITERATURA

- Ambrožič, Matjaž: Hišni kaplani – sacelani – v graščini Tuštanj in Lichtenbergovi beneficiati na Vrhpoljah pri Moravčah. *Kronika*, 57, 2009, št. 2, str. 383–394.
- Duhovniška bratovščina sv. Mihaela v Mengšu: od leta 1667 do 1799. *Zgodovinski zbornik*, 5, 1892, št. 21, str. 321–326; 6, 1893, št. 22, str. 337–346; 6, 1893, št. 23, str. 353–360; 6, 1893, št. 24, str. 378–384; 6, 1893, št. 25, str. 393–400; 7, 1894, št. 26, str. 409–416; 7, 1894, št. 27, str. 425–432; 8, 1895, št. 28, str. 445–448; 8, 1895, št. 29, str. 461–464; 8, 1895, št. 30, str. 475–480; 8, 1895, št. 31, str. 493–496.
- Krampač, Tone: *Vodnik po matičnih knjigah Nadškofijskega arhiva Ljubljana*. Ljubljana: Nadškofija, 2008² (Priročniki / Nadškofijski arhiv; 2).
- Maček, Jože, *Mašne in svetne ustanove na Kranjskem in v Avstrijski Istri: urejanje, državni nadzor in premoženje duhovnih in svetnih ustanov pri cerkvah na Kranjskem in v Avstrijski Istri do leta 1809: prispevek k obravnavi državnega cerkvenstva na Kranjskem*. Celje: Društvo Mohorjeva družba: Celjska Mohorjeva družba, 2005.

- Ožinger, Anton: *Vizitacijski zapisniki savinjskega arhidiakonata goriške nadškofije 1751–1773*. Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije: Inštitut za zgodovino Cerkev Teološke fakultete: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 1991 (Vizitacijski zapisniki goriškega nadškofa Karla Mihaela grofa Attemsa 1752–1774; 2).
- Pokorn, Franc: *Šematizem duhovnikov in duhovnij v ljubljanski nadškofiji l. 1788*. Ljubljana: Knezoškofijski ordinariat ljubljanski, 1908.
- Slekovec, Matej: *Odlični Kranjci*. Ljubljana: samozaložba, 1887.

S U M M A R Y

Pastors in White Carniola between 1753 and 1771

Teaching about the basic religious truths, as well as providing reassurance, encouragement and consolation were, and still are, the primary duty of all priests. The same held true for pastors who in the third quarter of the 18th century worked in White Carniola, a province south of the Gorjanci Hills that fell under the newly established Archdiocese of Gorizia between 1751 and 1787.

In the period under examination five White Carniolan parishes, i.e. Črnomelj, Metlika, Podzemelj, Semič and Vinica, belonged to the German order of knights (Teutonic Knights), who had their seat in Metlika. The Komtur of the Order and the Provost of Metlika, respectively, supervised the appointment of all ecclesiastical dignitaries. Hence it is little wonder that practically all pastors of the aforementioned order came from the local area.

The paper seeks to establish an approximate number of priests that served among our ancestors in the »white province« between 1753 and 1771. The period is delimited by the first and last pastoral visitation by the first Archbishop of Gorizia, Karl Michael Attems.

Nearly 240 years have passed since the last visitation of White Carniolan parishes during the episcopacy of Archbishop Attems. During this time much of the knowledge has been lost about the lives of White Carniolan priests. As many among them left a mark on our ancestors, this paper aims to rediscover the basic information on their lives, places of their service and any other interesting details about the ecclesiastical dignitaries.